

Bjergvipstjert

Bjergvipstjerten er en yndig og ganske underholdende fugl, der er udbredt i store dele af Syd- og Mellemeuropa, Nordafrika, Mellemøsten, Sibirien og helt til Japan. Herhjemme ses den gerne ved vandløb, som er dækket op ved vandmøller. Men hvorfor lige her? Når vandstanden falder, kommer brinkerne til syne, hvor der er mange insekter, der gemmer sig i muddret. Bestanden herhjemme er øget stærkt de seneste årtier, og mange par har måttet finde andre ynglesteder. Det er så ofte blevet til redesteder under en bro eller i et hus ved egentlige vandløb.

Fuglens kendetegn er den meget lange hale og den flotte, gule farve på bryst og ved halens rod, en hvid og kraftig øjenstribе samt den blågrå ryg (ved hannerne)

Mit første minde med en bjergvipstjert er fra Spanien, hvor jeg boede fra år 2000 til 2007. Når jeg var på tur til byer og landsbyer, kiggede jeg altid efter liv i floden, åen eller bækken, der gav byen vand og gav en dejlig stemning med grønne områder og nogle steder rislende vand. Ved mange floder og åer var der et stort fald, og jeg kunne nyde en bjergvipstjert hist og her på stenene under broen. Kun de færreste spaniere lagde mærke til den ivrige jæger, der var på jagt mellem stenene, men jeg havde de bedste oplevelser ved bare at observere fuglen. Siden hen har jeg altid tænkt på bjergvipstjert, når jeg kommer forbi et vandløb med fritlagte sten og rislende vand.

Et hurtigt opslag i dofbasen.dk fortæller, at der er set og registreret bjergvipstjert i Sønderjylland (lokalafdeling) hver måned i 2021, så de er her året rundt. I Danmark er bestanden af bjergvipstjert størst fra marts til oktober.

På vedlagte kort ses registreringer fra 2021 i Sønderjylland. Sjovt nok er det ofte i lokalafdelingens yderpunkter, den langhalede fugl er fundet.

Fakta:

17-20 cm

4-6 æg, 2-3 årlige kuld

Rugetid: 11-16 dage

Levealder: Op til 5 år

Atlas III fortæller bl.a. om bjergvipstjerten: Den blev fundet ynglende i 280 kvadrater (12%), hvilket er en "tilbagegang på 29% ift Atlas II (90'erne, red.), hvor udbredelsen omvendt vare mere end tredoblet siden Atlas I (70'erne, red.)."

I begyndelsen af 0'erne var der omkring 500 par i Danmark, og resultaterne fra Atlas III siger, at bestanden i 2014-17 lå på mellem 300 og 419 par.

Langt de fleste bjergvipstjerter i Danmark holder til i det østlige Jylland fra grænsen til Nordjylland. Man mener, at de få, der er på Fyn, kommer fra familier i Jylland, men den er altså langt fra sikker øst for Lillebælt.

Nu glæder jeg mig endnu mere til at se den næste bjergvipstjert. Jeg kender et sted, jeg vil besøge, når der igen er vand i bækken.

Ole Tønder.